

**Crna Gora
Vlada Crne Gore
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE**

**IZVJEŠTAJ
o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2016. godinu**

Podgorica, januar 2017.godine

Sadržaj:

I	Uvod	3
II	Rezime	4
III	Saobraćajne nezgode i njihove posledice tokom 2016.godine	6
	Analiza saobraćajnih nezgoda prema kategoriji puta i posledicama	7
	Aktivnosti službenika saobraćajne policije	7
	Struktura registrovanih prekršaja	9
IV	Stanje bezbjednosti saobraćaja tokom ljetnje turističke sezone 2016.godine	9
	Aktivnosti službenika saobraćajne policije tokom ljetnje turističke sezone	11
V	Tehnička opremljenost	12
VI	Ocjena stanja	13
VII	Predlog mjera	14
	Zaključci	16

I UVOD

Ministarstvo unutrašnjih poslova sačinilo je Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2016. godinu, a u cilju stvaranja uslova za realizaciju obaveze sadržane u članu 314 stav 4 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list“ CG, br. 33/12 i 58/14) kojim je propisano da Vlada Crne Gore dostavlja Skuštini Crne Gore, predmetni izvještaj najkasnije do 31. marta za prethodnu godinu.

Izvještaj je sadržinski koncipiran u tri dijela:

Prvi dio izvještaja sadrži podatke o:

- saobraćajnim nezgodama, njihovim uzrocima, posljedicama i drugim karakteristikama za 2016.godinu u odnosu na 2015.godinu;
- strukturi registrovanih prekršaja tokom 2016.godine;
- aktivnosti službenika saobraćajne policije tokom 2016.godine.

Drugi dio izvještaja sadrži podatke o:

- najznačajnijim aktivnostima tokom ljetnje turističke sezone (jun, jul, avgust) 2016.godine
- strukturu registrovanih prekršaja tokom ljetnje turističke sezone;
- aktivnostima službenika saobraćajne policije u ljetnjoj turističkoj sezoni.

Treći dio izvještaja sadrži:

- podatke o tehničkoj opremljenosti;
- ocjenu stanja;
- predlog mjera.

II R E Z I M E

Tokom 2016.godine, prioriteti u radu Uprave policije po pitanju bezbjednosti drumskog saobraćaja, bili su poboljšanje stanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju, obezbjeđenje nesmetanog odvijanja saobraćaja u svim uslovima, unapređenje metoda rada i realizacija strateških i drugih dokumenata u ovoj oblasti.

U izvještajnom periodu evidentirano je 5.229 saobraćajnih nezgoda, što je 5,8% više u odnosu na 2015.godinu kada je evidentirano 4.944 nezgode.

Broj poginulih lica u saobraćajnim nezgodama tokom 2016.godine je 65 i veći je za 27,5% u odnosu na 2015.godinu, kada je smrtno stradalo 51 lice.

Tokom 2016.godine povrijeđena su 2.358(2.173) učesnika u saobraćaju, od kojih je 1.900(1.766) lakše povrijeđeno dok je 458(407) lica teže povrijeđeno.

Analizom podataka o saobraćajnim nezgodama, njihovim uzrocima i posljedicama, kao i analizom aktivnosti službenika saobraćajne policije, te njihovim upoređivanjem sa podacima za isti period 2015.godine, konstatovano je pogoršanje stanja bezbjednosti saobraćaja uprkos intenzivnijim preventivnim i represivnim mjerama koje je preduzimala saobraćajna policija.

U toku ljetnje turističke sezone (jun, jul, avgust), zabilježena je značajno veća frekvencija saobraćaja, koja je i do sedam puta viša u odnosu na ostatak godine, po podacima Direkcije za saobraćaj sa brojača saobraćaja. Takođe, zabilježeno je i povećanje broja saobraćajnih nezgoda za 6,1%, odnosno registrovano je 1.685 nezgoda u odnosu na 1.588 tokom prethodne sezone. U ovim nezgodama smrtno je stradalo 17 lica dok je u istom periodu 2015.godine smrtno stradalo 11 lica.

Službenici saobraćajne policije su tokom turističke sezone alkotestirali 43,6% više vozača u odnosu na prethodnu sezonu i tom prilikom je evidentirano da je 3.113 vozača upravljalo vozilom pod dejstvom alkohola ili 24,3% više u odnosu na posmatrani period 2015.godine, dok je 90 vozača odbilo alkotestiranje ili 25,0% više nego u 2015.god. U ovom periodu privremeno su oduzete 2.442 vozačke dozvole ili 3,4% više u odnosu na 2015.godinu kada je u sezoni privremeno oduzeto 2.361 vozačka dozvola.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, stanje bezbjednosti saobraćaja tokom 2016.godine, se ne može smatrati zadovoljavajućim, ali je još uvijek u skladu sa preporukom Evropske komisije za zemlje jugoistočne Evrope, da broj smrtno stradalih u saobraćajnim nezgodama ne treba biti veći od 10 na 100.000 stanovnika.

Opremljenost saobraćajne policije savremenim sredstvima i opremom za rad je značajno poboljšana nabavkom dijela sredstava i opreme tokom zadnje četiri godine, naročito kroz nabavku 60 patrolnih vozila marke „Opel Astra“, od kojih se trenutno 51 vozilo upotrebljava za rad pripadnika saobraćajne policije. Ova vozila su dobijena po osnovu zaključenog ugovora o trogodišnjem lizingu, nakon čega se vozila vraćaju dobavljaču, a putem tendera se nabavljaju nova vozila. Takođe, tokom 2015.godine, izvršena je i nabavka sedam terenskih patrolnih vozila marke „Dacia Duster“ 1,5 DCi.

Kako bi se obezbijedilo redovno funkcionisanje saobraćajne policije, na zahtjev Vlade CG sačinjen je Petogodišnji plan opremanja saobraćajne policije, te je shodno istom, tokom 2016.godine izvršena nabavka:

- 10 motocikala radne zapremine motora od 600 do 800m³ sa policijskom opremom
- 2 uređaja za evidentiranje prekršaja u pokretu
- 10 ručnih laserskih radara sa video zapisom i uređajem za noćno snimanje
- 20 alkometara sa internom memorijom bez mogućnosti brisanja rezultata mjerenja, kao i
- 12 kompleta opreme za motocikliste.

Međutim, Planom je bilo predviđena nabavka i 2 putnička motorna vozila (u koja bi bili ugrađena 2 gore pomenuta uređaja za evidentiranje prekršaja u pokretu), ali ista nije realizovana.

Pored navedenog, trenutno je izrazen nedostatak radarskih uređaja, kojih će, nakon poslednje nabavke biti ukupno 29 uz 7 radara starije generacije koji nemaju video zapis i koji neće moći biti kalibrisani nakon maja 2017 godine, tako da u toku predstojeće ljetnje turističke sezone neće moći biti korišćeni. Ovaj broj je nedovoljan za obavljanje redovnih zadataka saobraćajne policije, posebno uzimajući u obzir da u okviru UP funkcionišu 23 organizacione jedinice, kao i to da je broj radarskih uređaja koji su korišćeni u prethodnim godinama kretao od 50 do 55.

Sem navedenog izražen je nedostatak i alkometara iz razloga što je veliki broj uređaja koji se trenutno koriste nabavljen prije više od 20 godina. Ovi uređaji ne posjeduju internu memoriju što ostavlja veliku mogućnost za zloupotrebe, a zbog starosti su podložni čestim kvarovima.

III SAOBRAĆAJNE NEZGODE I NJIHOVE POSLEDICE

Analizom podataka o saobraćajnim nezgodama, njihovim uzrocima i posljedicama, kao i analizom aktivnosti saobraćajne policije, koje su tokom 2016.godine primarno bile usmjerene na sprečavanje i sankcionisanju težih prekršaja, te njihovim upoređivanjem sa podacima o stanju bezbjednosti saobraćaja za 2015.godinu, dolazi se do zaključka da je došlo do pogoršanja stanja bezbjednosti saobraćaja po ključnim parametrima uprkos znatno intenzivnijim aktivnostima saobraćajne policije.

U oblasti bezbjednosti saobraćaja, ključnim parametrima smatraju se ukupan broj poginulih i teže povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama.

Radi preglednosti i uporedivosti podataka predstavljamo tabelarni prikaz saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica tokom 2016.godine sa uporednim podacima za 2015.godinu.

Tabelarni prikaz: Saobraćajne nezgode i njihove posljedice u 2016.god. sa uporednim podacima za 2015.godinu

Saobraćajne nezgode i njihove posljedice tokom 2016.godine sa uporednim podacima za 2015.godinu			
	2016.g.	2015.g.	%
Ukupno saobraćajnih nezgoda	5229	4944	5,8
Saobrać. nezgode sa materijalnom štetom	3531	3390	4,2
Saobrać. nezgode sa nastradalim licima	1698	1554	9,3
Saobrać. nezgode sa poginulim licima	27	27	0,0
Saobrać. nez. sa poginulim i povrijeđenim licima	29	18	61,1
Saobrać. nezgode sa povrijeđenim licima	1642	1509	8,8
Poginulo lica - ukupno	65	51	27,5
Poginulo vozača	29	23	26,1
Poginulo saputnika	19	15	26,7
Poginulo biciklista	1	2	- 50,0
Poginulo motociklista	7	3	133,3
Poginulo pješaka	9	8	12,5
Povrijeđeno lica – ukupno	2358	2173	8,5
Lakše povrijeđeno lica	1900	1766	7,6
Teže povrijeđeno lica	458	407	12,5

Tokom 2016.godine na crnogorskim putevima smrtno je stradalo 65 lica što predstavlja povećanje od 27,5% u odnosu na 2015.godinu, kada je u saobraćajnim nezgodama stradalo 51 lice, dok je broj teže povrijeđenih lica bilo 458 što predstavlja povećanje od 12,5%, u odnosu na 2015.godinu.

Analiza saobraćajnih nezgoda prema kategoriji puta i posledicama

Analizom saobraćajnih nezgoda prema kategoriji puta i posledicama može se zaključiti da se najveći broj saobraćajnih nezgoda, kao i nezgoda sa najtežim posledicama dogodio na ulicama i magistralnim putevima.

Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda, prema kategoriji puta i posledicama saobraćajne nezgode:

- **na magistralnim putevima** dogodilo se 1.746 (1.628) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 41 (25) lica, dok je povrijeđeno 882 (826), od čega teže 227 (167) lica, a 655 (659) lica je zadobilo lake tjelesne povrede.

- **na regionalnim putevima** dogodilo se 217 (224) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 6 (10) lica, a povrijeđeno je 116 (117), od čega teže 29 (32) lica, a 87 (85) je zadobilo lake tjelesne povrede.

- **na lokalnim putevima** dogodilo se 636 (527) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 7 (7) lica i povrijeđeno 323 (252), od čega teže 55 (57) lica, dok je 268 (195) lica zadobilo lake tjelesne povrede.

- **na ulicama** dogodilo se 2.496 (2.502) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 10 (8) lica, a povrijeđen je 1.021 (956) učesnik u saobraćaju, od čega teže 142 (145) i 879 (811) lakše.

- **na nekategorisanim putevima** dogodile su se 134 (63) nezgode, u kojima je poginulo 1 (1) lice, dok je povrijeđeno 16 (22) lica, od čega teže 5 (6) i lakše 11 (16).

Iz prezentovanih podataka evidentno je da se najviše nezgoda dogodilo na ulicama i to 47,7%, dok se na magistralnim putevima dogodilo 33,4%, na lokalnim putevima 12,2%, regionalnim 4,1%, a na nekategorisanim putevima 2,6% od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda.

Aktivnosti službenika saobraćajne policije

U cilju stvaranja uslova za veću bezbjednost svih učesnika u saobraćaju na putevima, službenici saobraćajne policije su prilikom obavljanja poslova kontrole bezbjednosti u drumskom saobraćaju tokom 2016.godine kontrolisali ukupno 306.846 (300.012) vozila i evidentirali 11.357 (8.356) neispravnih vozila.

Od ukupnog broja kontrolisanih vozila, 11.681(8.380) vozilo je isključeno iz saobraćaja, dok je na kontrolni tehnički pregled upućeno 1.139 (1099) vozila.

Službenici saobraćajne policije su u istom periodu podnijeli 16.192(16.055) prekršajne prijave, izdali 145.557(148.353) naloga za plaćanje novčanih kazni, podnijeli 19.027(18.874) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i privremeno oduzeli 9.257(9.103) vozačkih dozvola.

U ovom periodu alkotestirano je 45.370(34.875) vozača, od kojih je pod uticajem alkohola nađeno 9.726 (7.741),dok je 383(271) vozač odbio alkotestiranje.

Tabelarni prikaz mjera i ranji službenika policije:

Preduzete mjere i radnje službenika policije	2016.g.	2015.g.	odnos u %
Kontrolisano vozila	306.846	300.012	2,3
Nađeno neispravno vozila	11.357	8.356	35,9
Isključeno vozila iz saobraćaja	11.681	8.380	39,4
Upućeno vozila na vanredni tehnički pregled	1.139	1.099	3,6
Alkotestirano vozača	45.370	34.875	30,1
Nađeno vozača pod uticajem alkohola	9.726	7.741	25,6
Odbilo alkotestiranje	383	271	41,3
Naloženo uzimanje krvi i urina	1.794	1.297	38,3
Izdato naloga za plaćenje novčanih kazni	145.577	148.353	- 1,9
Podnijeto prekršajnih prijava	16.192	16.055	0,9
Podnijeto zahtjeva za pokretanje prekrš.postupka	19.027	18.874	0,8
Podnijeto krivičnih prijava	620	571	8,6
Upućeno predmeta na ocjenu tužilaštvu	744	694	7,2
Privremeno oduzeto vozačkih dozvola	9.257	9.103	1,7
Privremeno oduzeto saobraćajnih dozvola	33	29	13,8
Privremeno oduzeto pari registarskih tablica	3.070	2.527	21,5
Privremeno oduzeto vozila	189	96	96,9

U cilju poboljšanja nivoa bezbjednosti saobraćaja, Odsjek za bezbjednost drumskog saobraćaja

je organizovao i u saradnji sa svim organizacionim jedinicama policije realizovao akcije nacionalnog karaktera «Alkohol», «Brzina», «Pojas», «Pješak», «Tehničke ispravnosti vozila», «Zima», «Telefon», «Motocikl», «Bicikl», «Kamion», «Helikopter» itd. i mnoge druge koje su značajno doprinijele poboljšanju stanja u ovoj oblasti.

Preventivno djelujući saobraćajna policija posredstvom sredstava javnog informisanja vršila je najave radarskih kontrola, na određenim putnim pravcima i vremenskim intervalima, koje su veoma dobro prihvaćene od strane učesnika u saobraćaju, kako protekle, tako i prethodnih godina. Takođe samostalno i u saradnji sa Službom za odnose sa javnošću i NVO sektorom, sproveden je niz kampanja posvećenih bezbjednosti saobraćaja, te je ostvaren značajan broj gostovanja u radio i TV emisijama, a nije zanemarljiv ni broj tekstova na ovu temu objavljenih u štampanim medijima.

Shodno Planu medijskih kampanja za 2016.godinu, realizovane su sledeće kampanje: »Stop neregistrovanim vozilima«, «Pojas za sve», «Pusti neka zvoniti», «Poštujući saobraćajnu signalizaciju, poštuješ život», «Kad pijem ne vozim», «Odgovorani pješak – bezbjedan pješak», «Prvi saobraćajni čas» i «Stop neregistrovanim vozilima».

Pojačane kontrole i vršenje inspekcijuskog nadzora nad zakonitošću rada stanica za tehnički pregled vozila, bile su stalna aktivnost Odsjeka za bezbjednost drumskog saobraćaja u izvještajnom periodu, čime se značajno doprinijelo tehničkoj ispravnosti vozila koja učestvuju u saobraćaju.

Struktura registrovanih prekršaja

U 2016.godini struktura načešće registrovanih prekršaja je:

- nekorišćenje sigurnosnog pojasa – 52.650 (61.885)
- upravljanje neregistrovanim vozilom – 11.409 (7.950);
- upravljanje vozilom pod dejstvom alkohola i odbijanja ispitivanja prisustva alkohola u organizmu (alkometrom) – 10.109 (8.012);
- brzina za 20 do 30 km/h u naselju i za 40 do 50 km/h van naselja veća od dozvoljene – 9.086 (11.322);
- vozač koji kod sebe nema vozačku dozvolu – 6.712 (6.629);
- upravljanje vozilom bez odgovarajuće kategorije – 5.223 (3.764)
- prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila za 30 do 50 km/h u naselju i za 50 do 70 km/h na putu van naselja – 3.928 (5.828);
- vozač, mladi vozač i vozač početnik koji upravlja vozilom pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 0.5 do 1 g/kg- 3.845
- vozač koji nema kod sebe saobraćajnu dozvolu – 2.510 (3.125)
- korišćenje telefonskog uređaja – 2.157 (1.856)
- nepropisnog preticanja i obilaženja – 1.378 (958)

Iz strukture registrovanih prekršaja jasno se vidi da je najčešće registrovani prekršaj nekorišćenje sigurnosnog pojasa. Insistiranjem na poštovanju ove zakonske odredbe, direktno se utiče na smanjenje broja i intenziteta povreda, a veliki broj evidentiranih vozača da upravljaju bez sigurnosnog pojasa ukazuje na to da vozači na crnogorskim putevima još nijesu u potpunosti shvatili i prihvatili korišćenje sigurnosnog pojasa kao potrebu već kao obavezu. Pored navedenog evidentiran je i veliki broj prekršaja upravljanja neregistrovanim vozilima, kao i prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila.

IV STANJE BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA TOKOM LJETNJE TURISTIČKE SEZONE 2016.GODINE

Sektor policije opšte nadležnosti je u toku priprema za ljetnju turističku sezonu, sačinio detaljan Plan mjera i aktivnosti koje će se preduzimati tokom turističke sezone, uzimajući u obzir iskustva iz prethodnih godina i analitički sagledavajući raspoložive parametre u oblasti bezbjednosti saobraćaja.

Analizom podataka o saobraćajnim nezgodama te njihovim upoređivanjem sa podacima za isti period 2015.godine, konstatovano je da je u ovom periodu došlo do pogoršanja stanja bezbjednosti saobraćaja.

U toku ljetnje turističke sezone (jun, jul, avgust), zabilježeno je povećanje broja saobraćajnih nezgoda za 6,1%, odnosno registrovano je 1.685 nezgoda u odnosu na 1.588 tokom prethodne sezone. U ovim nezgodama smrtno je stradalo 17 lica, dok je u istom periodu 2015.godine smrtno stradalo 11 lica.

Tabelarni prikaz saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica tokom ljetnje turističke sezone:

Sobraćajne nezgode i njihove posljedice za ljetnju turističku sezonu 2016.godine									
	2016.			2015.			Ukupno		
	Jun	Jul	Avg.	Jun	Jul	Avg.	2014.	2015.	%
Ukupno saobraćajnih nezgoda	443	604	638	429	560	599	1685	1588	6,1
Sobraćajne nezgode sa materijalnom štetom	268	404	419	287	387	407	1091	1081	0,9
Poginulo lica – ukupno	4	4	9	3	2	6	17	11	54,5
Poginulo vozača	1	1	4	0	2	1	6	3	100,0
Poginulo saputnika	0	2	3	1	0	3	5	4	25,0
Poginulo biciklista	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Poginulo motociklista	1	0	1	0	0	1	2	1	100,0
Poginulo pješaka	2	1	0	2	1	1	3	3	0
Povrijeđeno lica – ukupno	249	293	320	191	270	286	862	747	15,4
Teže povrijeđeno lica	41	60	77	28	60	68	178	156	14,1
Lakše povrijeđeno lica	208	233	243	163	210	218	684	591	15,7

Tabelarni prikaz broja smrtno stradalih lica u turističkoj sezoni tokom proteklih deset godina ukazuje da je broj od 17 smrtno stradalih lica u sezoni 2016. godine, veći u odnosu na 2015. i

2014. godinu, kao i da je na istom nivou kao 2012.godine, dok je u odnosu na sve ostale uporedne godine registrovano znatno smanjenje broja smrtno stradalih lica.

Tabelarni prikaz poginulih lica u saobraćajnim nezgodama tokom ljetnje turističke sezone u posljednjih 10 godina:

2016.	2015.	2014.	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.	2007.	2006.
17	11	13	36	17	20	37	27	38	56	32

Imajući u vidu naprijed navedeno može se zaključiti da je u izvještajnom periodu održan bezbjedan ambijent u oblasti bezbjednosti saobraćaja, te je stanje u ovoj oblasti tokom ljetnje turističke sezone ocijenjeno kao zadovoljavajuće.

Aktivnosti službenika saobraćajne policije tokom ljetnje turističke sezone

Tokom ljetnje turističke sezone povećana je efikasnost u radu saobraćajne policije, jer je u ovom periodu pronađeno značajno više tehnički neispravnih vozila koja su isključena iz saobraćaja u odnosu na uporedni period, kao i da je evidentiran značajno veći broj vozača koji su vozilom upravljali pod uticajem alkohola.

Tabelarni prikaz preduzetih mjera i radnji policije u turističkoj sezoni:

Preduzete mjere i radnje službenika policije u ljetnjoj turističkoj sezoni 2016.godine									
	2016.			2015.			Ukupno		
	Jun	Jul	Avg.	Jun	Jul	Avg.	2016.	2015.	%
Kontrolisano vozila	24.735	28.397	27.382	25.779	27.958	30.762	80.514	84.499	-4,7
Nađeno neispravno vozila	828	783	859	734	538	826	2.470	2.098	17,7
Isključeno vozila iz saobraćaja	717	811	879	826	553	829	2.407	2.208	9,0
Alkotestirano vozača	2.975	5.090	6.141	2.474	3.265	4.151	14.206	9.890	43,6
Nađeno vozača pod uticajem alkohola i odbilo alkotestiranje	657	1.163	1.383	575	884	1.117	3.203	2.576	24,3
Izdato naloga za plaćanje novčanih kazni	12.200	14.502	14.693	12.202	14.739	16.075	41.395	43.016	-3,8
Podnijeto prekršajnih prijava	1.221	1.458	1.603	1.483	1.386	1.613	4.282	4.482	-4,5
Podnijeto krivičnih prijava	60	81	80	52	51	90	221	193	14,5
Privremeno oduzeto vozačkih dozvola	700	827	915	754	746	861	2.442	2.361	3,4

Službenici saobraćajne policije su tokom turističke sezone alkotestirali 43,6% više vozača u odnosu na prethodnu sezonu i tom prilikom je nađeno da upravlja vozilom pod dejstvom alkohola (i onih koji su odbili alkotestiranje) 3.203 vozača ili 24,3% više u odnosu na posmatrani period 2015.godine. U ovom periodu privremeno su oduzete 2.442 vozačke dozvole ili 3,4% više u odnosu na 2015.godinu kada je u sezoni pribremeno oduzeto 2.361 vozačka dozvola.

Imajući u vidu naprijed navedeno može se zaključiti da su u toku ljetnje turističke sezone preduzete značajne mjere iz nadležnosti saobraćajne policije na stvaranju preduslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja na crnogorskim putevima.

V TEHNIČKA OPREMLJENOST

U cilju efikasnijeg postupanja policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja, Ministarstvo unutrašnjih poslova je tokom 2016.godine uložilo značajne napore da bi obezbijedilo nabavku savremenih materijalno-tehičkih sredstava i opreme neophodne za svakodnevni rad pripadnika saobraćajne policije.

Patrolna vozila

Nabavkom 67 novih patrolnih vozila tokom maja 2015.godine, od kojih se trenutno za potrebe saobraćajne policije koristi 58 vozila, ovaj problem je u potpunosti riješen.

Vozila bez policijskih oznaka, tzv. Presretači

Trenutno su u upotrebi četiri presretača u Grupi policije za bezbjednost saobraćaja, od čega su dva opremljena sistemima za evidentiranje prekršaja u pokretu starije generacije i spremna su za zamjenu, dok su druga dva vozila nabavljena tokom 2013.godine i opremljena su sistemima novije generacije.

Po jedan presretač nalazi se u upotrebi kod CB Podgorica (tokom 2016.godine nije bio u upotrebi zbog kvara na sistemu evidentiranja prekršaja u pokretu) i CB Bar (koji takođe nije u upotrebi zbog kvara na vozilu), a riječ je o Mercedesima B klase čiju je zamjenu porebno izvriti, a pri tom opremljeni su i zastarjelim sistemima za evidentiranje prekršaja u pokretu. U 2016.godini nabavljena su još dva sistema za evidentiranje prekršaja u pokretu, ali nedostaju vozila na koja će biti ugrađeni, jer je tendersku proceduru za nabavku vozila koja je bila u završnoj fazi obustavio bivši ministar Goran Danilović.

Patrolni motocikli

Nedostatak patrolnih motocikala u prethodnom periodu značajno je otežavao rad saobraćajne policije, naročito u periodu ljetnje turističke sezone, kada je efekat rada motociklističkih patrola značajno veći od rada auto patrola, zbog mogućnosti brzog intervenisanja na putnim pravcima na kojima je velika frekvencija saobraćaja, pa upravo u ovom periodu dolazi do čestih zastoja i usporenog odvijanja saobraćaja.

Nabavkom 4 nova motocikla marke BMW 1200 RT (početkom 2016 godine) i 9 motocikala marke „Suzuki vestrom“ 650 cm³ (u julu 2016.godine) u potpunosti je zadovoljena potreba saobraćajne policije za ovom vrstom vozila, tako da se očekuje značajno efikasniji rad i veća pokretljivost i efikasnost službenika saobraćajne policije tokom naredne godine, a što bi naročito trebalo doći do izražaja u periodu predstojeće ljetnje turističke sezone.

Uređaji za kontrolu brzine kretanja vozila

Od 54 doplerova ručna radara marke „Muni Quip KGP“, kojima saobraćajna policija raspolaže od 2000.godine trenutno je ispravno 7 **uređaja**. Međutim kako kalibracija ovih uređaja neće biti moguća najvjerojatnije od maja 2017.godine, to će i preostalih sedam uređaja biti povučeno iz upotrebe.

Saobraćajna policija raspolaže sa 5 ručnih laserskih radara marke „TRU SPEED“, koji su nabavljeni tokom 2013-te godine, kao i 19 ručnih laserskih radara marke „TRU CAM“. Ovaj broj uređaja je nedovoljan za normalno funkcionisanje i obavljanje redovnih zadataka saobraćajne policije, pa je petogodišnjim planom opemanja saobraćajne policije predviđena nabavka nedostajućeg broja uređaja.

Uređaji za kontrolu prisustva alkohola u organizmu

Uprava policije trenutno raspolaže sa 52 alkometra novije generacije od čega 43 alkometra marke „Drager 7510“ i 9 alkometara „Drager 6810“.

Od 132 alkometra marke „Drager 7410“ koji su nabavljane prije 20-tak godina, trenutno je ispravno svega 26 uređaja, a njihova upotrebna vrijednost je izuzetno mala iz razloga što nemaju memoriju pa izostaje mogućnost kontrole. Kako su ovi uređaji jako dugo u upotrebi, njihovo održavanje je otežano i u skorije vrijeme će biti nemoguće iz razloga što se ni ovi uređaji ne proizvode već skoro deset godina.

Za nesmetan rad saobraćajne policije u ovoj oblasti optimalno je potrebno od 130-150 uređaja. Iz navedenog razloga petogodišnjim planom nabavki opreme za potrebe saobraćajne policije predviđena je nabavka novih i zamjena postojećih uređaja.

VI OCJENA STANJA

Analiza statističkih pokazatelja o saobraćajnim nezgodama i analiza preduzetih mjera i radnji saobraćajne policije, ukazuju da su aktivnosti bile usmjerene na sprečavanju i sankcionisanju najtežih prekršaja.

Rad saobraćajne policije značajno opterećuje svakodnevno izvršavanje zadataka koji nijesu u najtješnjoj vezi sa bezbjednošću saobraćaja, a to su vrlo česta angažovanja za pratnje vanrednih transporta, obezbjeđenje trasa za štice ličnosti, obezbjeđivanje javnih skupova kao i sportskih i kulturnih manifestacija, višednevna angažovanja nakon izvršenja teških krivičnih djela, pružanje asistencija, uručivanje poziva i raznih pismena strankama u postupku, sprovodnička djelatnost, kao i drugi zadaci koji značajno opterećuju ionako limitirana tehnička sredstva, ljudske resurse i gorivo.

Sa druge strane nepostojanje stacionarnih sistema za kontrolu saobraćaja značajno otežava rad saobraćajne policije.

Ukupan broj saobraćajnih nezgoda u izvještajnom periodu veći je za 5,8% u odnosu na 2015.godinu. Statistika saobraćajne policije o ukupnom broju saobraćajnih nezgoda ne obuhvata podatke o saobraćajnim nezgodama za koje učesnici popunjavaju Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi i zatim dostavljaju osiguravajućim društvima na realizaciju.

Takođe tokom 2016.godine, povećan je broj smrtno stradalih lica za 27,5% kao i broj teže povrijeđenih lica za 12,5%, a broj lakše povrijeđenih lica za 7,6%.

Uzrok najvećeg broja saobraćajnih nezgoda je ljudski faktor, odnosno učesnici u saobraćaju, zatim put i stanje puta, dok je na trećem mjestu stanje tehničke ispravnosti vozila.

Opšte je poznato da je ljudski faktor uzročnik najvećeg broja saobraćajnih nezgoda. Pripadnici saobraćajne policije su tokom prethodne godine u ovoj oblasti preduzimali čitavi niz represivnih i preventivnih mjera, o čemu je bilo riječi u poglavljima pod naslovom aktivnosti saobraćajne policije.

Drugi uzročnik je put sa okruženjem puta, odnosno loša putna infrastruktura, kao i vremenski uslovi. Ovdje se prvenstveno misli na kritične dionice i lokacije na putevima, odnosno stanje kolovoza i kvalitet asfaltnog zastora, udarne rupe, odrone, održavanje puta naročito u zimskim uslovima, kao i stanje opreme puta, horizontalne i vertikalne signalizacije itd. U saradnji sa resornim Ministarstvom saobraćaja i pomorstva, kao i sa Direkcijom za saobraćaj formirana je radna grupa od predstavnika naprijed navedenih organa i Uprave policije, koja je identifikovala kritične dionice i tačke na putevima, a potom predložila plan saniranja istih za čiju realizaciju je zadužena Direkcija za saobraćaj koja je tokom 2015. i 2016.godine preduzimala mjere na otklanjanju ovih nedostataka.

Treći uzročnik nastanka saobraćajnih nezgoda je vozilo odnosno tehnička ispravnost vozila koja učestvuju u saobraćaju. Starost vozila koja učestvuju u saobraćaju na crnogorskim putevima je daleko iznad prosjeka zemalja Evropske unije, pa je samim tim i tehnička ispravnost vozila na nižem nivou u odnosu na zemlje EU, odnosno kvarovi na vozilima su češći. Odsjek za bezbjednost drumskog saobraćaja je prepoznavši ovaj problem u prethodne četiri godine uložio značajan napor na poboljšanju zakonitosti rada stanica za tehnički pregled vozila, prvo kroz unapređenje zakonodavnog okvira u ovoj oblasti, a potom i kroz uvođenje novih tehnologija u kontroli rada stanica za tehnički pregled vozila, kao što je uvođenje direktnog video nadzora nad radom stanica, što je imalo za posledicu poboljšanje tehničke ispravnosti vozila koja učestvuju u saobraćaju u prethodnoj godini. Takođe gotovo svakodnevne kontrole zakonitosti rada stanica za tehnički pregled vozila značajno su uticale na uvođenje discipline u ovoj oblasti.

Saobraćajna policija je i pored objektivnih i subjektivnih faktora, koji su negativno uticali na pojedine segmente rada kada je u pitanju oblast bezbjednosti saobraćaja, uspješno realizovala sve planirane aktivnosti, obezbjeđivši u uslovima povećanog prometa putnika, roba i vozila, nesmetano odvijanje saobraćaja.

VII PREDLOG MJERA

Sagledavajući i analizirajući stanje u oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima, neophodno je da:

- nadležni organi i institucije koje na bilo koji način participiraju u složenom sistemu bezbjednosti drumskog saobraćaja, preduzmu dodatne mjere na implementaciji aktivnosti predviđenih strateškim i drugim planskim dokumentima, kao i propisima iz ove oblasti, u djelokrugu svoje nadležnosti, a sve u cilju poboljšanja stanja bezbjednosti u oblasti drumskog saobraćaja;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova planira budžetska sredstva i izvrši nabavke opreme za potrebe saobraćajne policije za 2017-tu godinu, a shodno Petogodišnjem planu opremanja saobraćajne policije, kao i da predvidi sredstva za realizaciju nabavke 2 presretača čija nabavka je bila predviđena za 2016-tu godinu, ali nije realizovana.
- nadležni državni organi koji učestvuju u radu Koordinacionog tijela za praćenje implementacije Strategije poboljšanja bezbjednosti drumskog saobraćaja (2010-2019) obezbijede sve potrebne preduslove i planiraju finansijska sredstva za ostvarivanje ciljeva

definisanih Akcionim planom za implementaciju Strategije poboljšanja bezbjednosti drumskog saobraćaja za 2017.godinu;

- Uprava policije nastavi sa aktivnostima na:
  - realizaciji započetih i pokretanju novih akcija kontrole u oblasti bezbjednosti saobraćaja, posebno na putevima na kojima se događa najveći broj saobraćajnih nezgoda i prekršaja u oblasti saobraćaja;
  - organizovanju specijalističkih obuka službenika saobraćajne policije, radi efikasnijeg sprovođenja zakona;
  - poboljšanju saradnje sa učesnicima u saobraćaju, subjektima društva i nadležnim službama, medijima kao i kvalitetnijoj prezentaciji rezultata rada saobraćajne policije;
  - intenzivirati aktivnosti na realizaciji projekta instaliranja stacionarnih sistema na kritičnim dionicama puteva i frekventnim raskrsnicama, jer će se benefiti ove investicije vrlo brzo prepoznati, kako u bezbjednosnom tako i u finansijskom pogledu.
  - osavremenjavanju i upodobljavanju elektronskih evidencija.